

SISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadókterületben átvéve.
Egy évre 10 k.
Negyedévre 4 -
Helyben házhoz hordva.
Egy évre 20 kor.
Negyedévre 5 -
Vidékre postán szállítva.
Egy évre 24 kor.
Negyedévre 6 -
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a 1000. év
ünnep utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.
A szerkesztőség kéziratok vétel-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XXI. évfolyam 45. szám.

Nagyvárad.

Csütörtök 1915 február 25.

Biharmegye bucsuja Fetser Antal püspöktől Dr Miskolczy Ferenc főispán beszéde.

Tekintetes Közgyűlés!

A most elhangzott „bucu irat” hatása alatt, az öröm és a bánat vegyes érzelmeivel hozom tudomására a Tek. Közgyűlésnek, hogy Felső Urunk, igazságos királyunk, a magyar kormány előterjesztésére és javaslatára, a múlt évi december hó 6 án Bécsben kelt legfőbb elhatározásával Fetser Antal paleopolisi felszentelt püspököt a nagyvárad i. szert. székes káptalan illusztris tagját, a magyarországi r. kath. klérus kimagasló alakját, győri püspökké legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott. Az őt megillető helyre emeltetett tehát az a férfi, aki kiváló szivnemessége, nagy emberszerete, áldásos jótékonyága és közismert bölcsességével egyenként is magához láncolt mindnyájunkat! A szegény, minden öszekötés nélküli iparos családból származott ifjúból az egyszerű, jelentéktelen kispapból, Méltóságos Püspök! nagy hatalmu egyházfő! országos főrend lett! és pedig mindez Istenadta tehetségei mellett, egyedül és kizárólag saját erejéből!... Jellemző, buzdító, felemelő és követendő példa az utókor számára! Az ő egyénisége önzésben gyenge, munkában erős, saját személyére vonatkozó kívánságokban szerény, mások megítélésében igazságszerető és az igazság keresésében fáradozó, a legmélyebb vallásosság és meleg emberszeretetet hevíti. Ezen ragyogó egyéni tulajdonságok birtokában, szünet nélküli tisztes munkában emelkedett közöttünk nagygyá és szerezte meg a mi nagyrabecsisülésünket és igaz szeretetünket is! Ez a szeretet kapcsa fog összefűzni bennünket a távolban is, mert az igaz szeretet kapcsa szétörhetetlen!!!

Nagy a mi örömünk, tekintetes Törvénytörvényhatósági bizottság, ezen legkegyelmesebb királyi tény felett. De az öröm mellett ott ül a bánat mindnyájunk szívében! Nagy veszteség a közügyre, vármegyei közéletünkre, az ő távozása. Elveszítjük a vármegyének egyik kitűnőségét, közügyeink egyik legbuzgóbb és leghivatottabb bajnokát!... Am de minden bánatban, ha nagyon keresünk, kutatjuk, van valami vigasz! Hiszen, ha nagy a mi veszteségünk, Fetser Antal eltávozásával, százszorosa nagyobb, a győriek nyeresége. A győriek benne, egy minden te kinttelben kiváló és hivatott vezért nyernek! és ő eddig csak szűkebb körben gyakorolhatta áldásos tevékenységét! most, hogy a Szent István dicső királyunk által alapított nagy történelmi multtal bíró, dusan dotált

győri püspöki székbe ül, sokkal többet adozhat jóságából a köznek!

Nagyon fontos feladatok jutnak neki, egy egyházmegyét minden téren irányítani, az egyházmegye adminisztrációját vezetni, a hitéletet fejleszteni, és mélyíteni, az ottani társadalomban életrekelteni a még talán szunnyadó, mindazon vallásos intézményeket, jótékony egyleteket, amelyek az ott meglévő szellemi és anyagi erővel, életre hívhatók, stb. stb. Senki emberfia által, nem kicsinyelhető, nagy, nemes és fontos feladatok, amint legjobban tudja, átérti és átérzi ezeket ő maga, mi pedig azt tudjuk és azt érezzük Tek. Közgyűlés, hogy az ő szivnemessége, lelki jóságára rövid időn meg fog hódítani ott is mindeneket, magához fogja ölelni, a szeretet melegére vágyódó fázó embereket! Az ő igazságossága, egyenes, aranytiszta jelme, mindig meg fogja találni ott is a helyes utat, amely az igazi célhoz vezet!

Örömmel üdvözljük őt, fényes és magas méltóságában! Igaz és őszinte szeretettel üdvözljük Istennek ezen valódi papját, magas főpásztori állásában, amely állás bármily magas legyen is azonban, nem magasabb annál, amelyre őt Biharvármegyének osztatlan közéletünkben, Fetser Antal személye kimagaslva áll!

Kivánjuk Neki, hogy magas és áldásos utjára, amelyet a jó Isten kegyelméből meg fog tenni, adjon neki a Mindenható erőt és egészséget! a többi, ami pedig fellette szükséges, nem kell kívánnunk, mert az mind meg van! Kivánjuk neki, hogy a jó Isten vigasztalja meg, (édes anyjának a közeli napokban történt elhunyt) mélyen elszomorodott fiui szívet! Minden jó és rossz Istentől jó, alázattal és megnyugvással kell fogadnunk.

De nem bocsáthatjuk el, vármegyénk kebeléből anélkül, hogy ne megemlékeznénk az ő buzgó, hasznos, céltudatos és eredményes működéséről! Nem válhatunk el a nélkül, hogy a vármegye közügyeinek intézése körül szerzett maradandó érdemeit meg ne örökítsük! Ugyanezért

Indítványozom, Tek. Közgyűlés!

hogy mondja ki a vármegye közönsége, hogy nagy és igaz örömet érez a felett, hogy a diszes róm. kath. püspöki székben, méltó helyén, Fetser Antal illusztris személyét láthatja!

Mondja ki a vármegye közönsége, hogy őszinte tisztelettel üdvözlöi őt magas főpásztori állásában! Mondja ki a tek. Közgyűlés, hogy a vármegye közügyeinek intézése körül szerzett érdemeit és hálás köszönetét jegyzőkönyvében megörökíti!

Minthogy pedig a jelenlegi vészterhes háborus időkben, gondolni sem lehet arra, hogy (amint szerettük és tettük volna) székelyhelyén, Győrött, a beiktatási ünnepélyen, a vármegyét díszes és impozáns küldöttséggel képviseltessek! Felkérjük a vármegye tek. alispánját, hogy egy szűkebbkörű küldöttséget alapítván, azt itt helyben Fetser Antal Öméltóságára elő vezesse és Neki győri püspökké történt legkegyelmesebb kinevezetése alkalmából, a vármegye örömet! és üdvözlését! jókívánatait tolmácsolja! S úgy erről, mint a vármegye életében szerzett érdemeinek elismeréséről és megörökítéséről szóló jegyzőkönyvet Fetser Antal győri püspök Öméltóságának adja át.

Királyi köszönet

a posta- és táv. személyzetnek.

Bécsből írják: Ő felsége a hadügyminiszterhez a következő legfőbb kéziratot méltóztatott legkegyelmesebben kibocsátani:

A monarchia posta- és távirdahivatalait a háboru folyamán rendkívül fokozott mértékben vették igénybe.

Itthon a megsokszorozódott forgalmat erősen csökkent személyzetnek kellett ellátni, a hadszíntéren pedig a távirdaszolgálat mintaszere, a tábori posta pedig, melynek emberfeletti akadályokat kell legyőznie, a lehető legjobbat nyújtja.

Hogy mindezt örömmel elismerhetem, a hivatalnoki kar önfeláldozó munkásságának köszönhetem, aki gyakran ellenséges beavatkozás közben is különös kötelességtudással a helyén maradt. Külön ki kell emelni a női személyzet szinte példátlan önfeláldozó munkálkodását.

A monarchia posta- és távirdahivatali személyzetének köszönetemet és teljes megelégedésemet fejezem ki és felhatalmazom önt, hogy ezt az elismerésemet nyilvánosságra hozza.

Bécs, 1915 február 17.

Ferencz József s. k.

Harc Stanislauért.

Budapest, február 24. (Saját tudósítónktól.) A főhadiszállásról jelentik: A harc Stanislau birtokaiért szakadatlanul és nagy hevességgel tart. Azóta, hogy az oroszok a várost körülvevő magaslatokon megvetették lábukat, formális nagy esata fejlődött ki. A harmadik a nadvorna stanislau rövid utvonalon, ami újra csak azt bizonyítja, hogy az orosz rendkívül szívós ellenség. Stanislau különösen nagy súlyt vet az ellenség, részint az egész kárpáti frontot tápláló vasúti összeköttetés miatt, részint meg azért, hogy a Kárpátoknak a jobbszárnyról való átkarolását megakadályozza, vagy hátráltassa. Az ütközet kedvezően áll.

A főhadiszállást Hindenburg győzelmeinek örömeire fellobo-gózták.

Duklánál ellanyhult az orosz támadás.

Budapest, február 24. (Saját tud.) Az oroszok a Kárpátokban szakadatlanul folytatják áttörési kísérletüket. A Duklai szoros erőltetésével rengeteg veszteségeik miatt, felhagytak ugyan s ott most erős lövés-árkokban néznek egymással farkasszemet a felek.

Véres harcok Wyszkow mellett.

Budapest, február 24. (Saját tud.) Az oroszok több véres rohamot intéztek Wyszkownál álló hadaink ellen.

Annál hevesebben küzdenek Wyszkownál. Rohamaik kemény pró-bára teszik csapataink hősiességét, ezen azonban minden orosz erőlkö-dés megtörik. Ma az ellenség éjjeli támadását verték vissza a mieink az oroszok óriási veszteségei közben.

A wyszkowi esata is kedvezően áll és alaposá teszi a reményt, hogy a kitartásnak és hősiességnek csodái, amelyeket elképzelhetetlenül a legnehezebb terepen hadseregünk produkált, meg hozza gyümölcseit.

Przemysl várőrsége kiverte a zároló oroszokat állásaikból

Budapest, február 24. (Saját tud.) A legutóbb érkezett orosz lapok hivatalos je-lentéseket közölnek arról, hogy Przemysl várőrsége több ízben kirohant s kiverte hadállásaiból az orosz zároló csa-patokat, melyek kénytelenek voltak a külső erődkörzettől még távolabb állást fog-lalni. Az orosz lapok szerint a most elfog-lalt hadállások kedvezőbbek az oroszokra nézve.

Orosz holttestek a Kárpátok hava alatt.

Berlin, febr. 24. A Lokalanzeigernek jelentik: A Kárpátokban a hó mindenütt olvad. Az uzsoki hegyeken most, hogy a hó eltakarodott, számos orosz holttestére bu-kaniak. A holttesteket a hó teljesen konser-válta. Az osztrák magyar csapatok rendre eltemetik ezeket az előkerült holttesteket.

Nagy ütközet Plocknál.

Milano, február 24. A Secolo pétervári levelezőjének híradása szerint a Njementől a Visztuláig havazik. Az olvadás nagyon me-gnehezíti a német offenzívát. A Plock Osztro-lenko Osszoviec-Augustovo vonalon vagy üt-közet van folyamatban. Leghevesebbek vol-tak a támadások az Osszoviec-Augusztovo vonalon.

Nehéz ágyuink tűzhatása az oroszokra.

Zürich, febr. 24. A Neue Züricher Zei-tung haditudósítója jelenté lapjának: Orosz-

Japán megkezdte a csapatszállításokat Kína ellen.

Budapest, február 24. (Saját tudósítónktól.) Newyorki táviratok jelentik: Japánból eddig husz csapatszállítás történt Koreába, Port-Arturba és Csingtauba.

Kína az Unió közbenjárását kéri Japán ellen.

Budapest, február 24. New Yorkból jelentik:

Wilson fogadta Kína követét. A követ kormánya megbízásából az **Egyesült ál-lamok közbenjárását kérte** a Kína és Japán között fölmerült konfliktus elhári-tása ügyében.

A jelentések az Unió állásfoglalására következtetnek abból, hogy ez ügyben az elnök hivatalosan fogadta Kína követét.

Francia elismerés Szerbiának

Zürich, február 24. A Neue Züricher Zeitungnak jelentik Saint Germainból: Az Oroszországból visszatért Pau generális utba ejtette Szerbiát is és rövid ideig tartózkodott Nisben, hogy bizonyosságát adja a francia kormány elismerésének a szerb hadsereg ré-széről. Az is a feladatai közé tartozott, hogy a francia katonai köröket tájékoztassa Szerbia helyzetéről.

Románia és a Dardanellák.

Bukarest, február 24. Saulesko buka-resti egyetemi tanár a minap a konzervatív párt egy felolvasó ülésén előadást tartott a Dardanellák kérdéséről, amelyet a háboru eseményei most különösen aktuálissá tettek. Saulesko beható történelmi visszapillantás után odakonkludált, hogy a Dardanellák kérdésének megoldása Romániának elsősran-gu érdekeit érinti. Románia a jelenben jóformán egész külkereskedelmét a dardanellákon át bonyolítja le. Romániának ilyen körülmé-nyek között igen alapos okai vannak arra, hogy Oroszországnak a Dardanellákra vo-natkozó tervét aggodalommal nézze. Ha a Dardanellák csakugyan orosz kézbe kerülnének akkor egészen bizonyos, hogy Oroszország an-nak használatát kizárólagos monopóliumává tenné és Romániát a tengeren elzárna a külországokkal való kereskedelmi össze-köttetéstől. Saulesko azzal végezte előadását, hogy a Dardanellák birtokának kérdését leg-helyesebb volna nemzetközileg megoldani, olyanformán, mint ahogy a Suez csatorna használatát rendezték.

Harcok a franciákkal

Nyugati hadszintér.

Berlin, február 24. Nagy főhadiszállás jelenti: Perthes környéken Ghampageban a franciák tegnap délután két gyalogos had-osztállyal támadtak, több helyen közvetlen közelből való elkeseredett harcok fejlődtek, amelyek mind a mi javunkra dőltek el. Az ellenséget súlyos veszteségei mellett állásaiba visszavertük.

A Vogézekben Stossweisertől nyugatra Sulzeru és Anepfersbad ellen intézett táma-dásaink előbbrehaladtak, az utóbbi napok harcaiban ötszáz foglyot ejtettünk, különben nincs nevezetesebb jelenteni való.

Keleti hadszintér.

Az ellenségnek Grodustól ellenünk inté-zett támadását könnyebben visszavertük. Augustowtól délre az oroszoknak tegnap 2 he-lyen sikerült Boboron át előrejutniok. Sztahró-nál az ellenséget ismét visszavertük. Kro-szuybor táján még folyik a harc praszkisznál egyezerkétszáz hadifogoly és ágyu ju-tott a kezünkbe.

Skiernievicztől keletre az oroszoknak egy éjjeli támadását visszavertük. (Miniszterelnök-ség sajtóosztálya.)

Lengyelországban és Nyugat-Galiciában a tüzérségi harcoknál alkalmam volt meggyő-ződni arról, hogy az osztrák és magyar ne-héz mozsárágyuk itt kétségtelenül fölény-ben vannak. E napon egy orosz ütöget egy osztrák és magyar ütöget vett tüzelés alá, ép-pen akkor, amikor az oroszok egy új állást akartak elfoglalni. Körülbelül 250 ember volt az orosz ütöget mellett, akik fedezéket ástak, deszkákat cipeltek és lövésre állították be az ágyukat. Az osztrák és magyar mozsárágyuk két lövése telibe találta az orosz csapatokat. Amikor a lövés nyomán származó por- és füstfelhő eloszlott, konstatálták, hogy az orosz csapatból egy ember sem maradt élet-ben. (M. T. I)

A görög-török konfliktus.

Szófia, február 24. A Cambana jelenti Konstantinápolyból mértékadó helyről, hogy a görög diplomácia idegessége a jelenlegi helyzetben semmiféle mélyebb benyomást nem tett a vezető török helyeken, Panas dr konstantinápolyi görög követ még mindig Dedeagacsban van és sem haza nem tért Athénbe, sem Konstantinápolyba való vissza-utazásáról nem beszél. A görög török kon-fliktus veszélyét Konstantinápolyban nem látják fekete színben, mert a görög hadse-regek nem tudják megtámadni Törökor-szágot, szárazföldi határ hiányában. Azt az eshetőséget pedig, hogy a görögök Egyip-tomban szállithatnak partra csapatokat és az angolokkal egyesülve megtámadják a törö-köket, nem tartják valószínűnek. Különben jelenleg a görög török helyzet elmérgese-dése nem történhetik meg, ha a jelek nem csálnak.

Nem szabad a malmoknak adni a búzát.

Félmilliót dob ki a város a közönség zsebéből. — Zugolódik a közönség. — Beadvány készül a városhoz.

— A földmivvelésügyi kirendeltség figyelmébe. —

Tegnap számunkban egy fogyasztó sorait adtuk közre a Tiszántúl hasábjain a lisztfogyasztás ügyében. Ma már tovább ment a közönség, mint abból a cikkből képzelhető volt. Ma már zugolódik és elégtelen a nagyváradi közönség. Egyáltalán nincs megbékülve senki a városi tanács ama határozatával, amelyben kimondta, hogy a kormánytól nyerendő 400 waggon gabonát a malmoknak adja ki. Azt tudta jól eddig is a közönség, hogy a városi tanács a gazdálkodásban nem elsőrangú szak tekintély, de hogy ennyire kiszolgáltatassa egy város polgárságát a malmoknak, azt nem merete hinni senki. Ha a tanács nem tud más megoldást mint ezt, úgy bizza az egész dolgot talán egy szakértőkből álló bizottságra, de ne hívja ki maga ellen az egész város ellen-szenvét.

Ma már zug a külvárosi munkásoktól végig a belvárosi fogyasztókig mindenki. Tiltakozik mindenki a város eme meglepő határozata ellen.

Azt hitte mindenki, hogy a kormány jóindulata folytán Nagyváradon ha nem is kapnak fehér kenyeret, de legalább élvezhető tiszta kenyeret ehetünk. Mindenki azt remélte, hogy megszűnnek az ehetetlen keserű kenyerek. Azt hitte mindenki, hogy a korpa mai rettenetes drágasága megszűnik és így talán a tej ára is esni fog. Ime azt látjuk, hogy minden marad a régi mederben. Mert ugyebár a malmok nem fognak önmagukra cáfolni és nem fognak a városi gabonából sem jobb lisztet adni, mint adtak a saját elsőrendű gabonájuktól. És akkor megint ott vagyunk, ahol voltunk.

Ennek azonban nem szabad megtörténnie. Ha másnak nem, a földmivvelésügyi kirendeltségnek kell közbelépni és más megoldást kell keresni. Oly könnyű a város helyzete, hogy szinte önmagától kinálkozik. Ha a város maga kezeli a egész liszt dolgot és a mai árak mellett adja a lisztet, akkor is busásan megtérül minden melléki adása, amit az adminisztráció megkíván.

Roppant egyszerű számítással tiszta képet alkothatunk magunknak az egész gazdálkodásról. Alább közlünk egy kimutatást, mely egyszerű mintául is szolgáljon arra, hogy ha mégis a város a közönséggel szembehelyezkedve meghagyja a malmoknak a gabonát, akkor is tartassa be velük az alábbi keverési arányt és az árakat is. Így legalább mégis ehető kenyeret kapunk, ha mindjárt talán az árakat valamivel fel is emelnék.

A városnak első kötelessége meghagyni a malmoknak, hogy a város gabonájának őrlése alkalmával az illető őrle malomba idegen gabonát bevinni senkinek sem szabad. A keverést csak városi felügyelet alatt szabad végezni, még pedig a következő szempontok figyelembe vételével.

1 Tiszta buza alapára	40 K
fuvar	2 K
örlés, szitálás, vegyítés,	4 K
összesen	46 K

Egy métermásza búzából kijön 75 kiló liszt (félnagy korpára őrölve.) A 75 kilónál nagyobb mennyiség kivétele már a liszt ro-

vására megy, most éppen ez a többlet kivétel teszi ehetetlenül keserűvé a kenyeret és teszi tönkre a tésztát. Ma akárhány malom nem 75, de 90 százalékot is kivesz lisztnek és itt nyeri magyarázatát a közönségnek a malmoktól való nagy félelme.

A 75 kiló lisztből kivendő 25 kiló I. és 50 kiló II. osztályu liszt.	
Az 50 kiló II. O. liszt 48 fillérjével	24 K
25 " I. O. " 68 " "	17 K
25 " korpa " 20 " "	5 K
összesen	46 K

Számítunk hozzá még két fillér más kiadásokat: egy kiló liszt 48 fillérbe kerül. Ez a liszt azonban kitűnő házikenyér liszt, ehhez jöhet a vegyítés.

Lássuk a vegyítési módozatokat és az úgy előálló árakat.

1 métermásza árpa őrléssel fuvarral 32 K
Ebből 60 kilónál több lisztet nem szabad kivenni.

60 kiló liszt à 40 fillér	24— K
40 " korpa à 22 " "	8 80 K

Ha tehát veszünk

50 kiló II. od. oszt. búzalisztet à 48 fill.	24 K
50 " árpalisztet à 40 fillérjével	20 K
összesen	44 K

Tehát 44 fillérbe kerül az árpával vegyített búzaliszt, amit most főzliszt címen árusítanak 60—64 fillérért. A város a kezelési költségekkel együtt adja ezt 48—50 fillérért, még akkor is 10—14 fillérrel lesz olcsóbb a liszt, eltekintve attól, hogy ehető I. osztályu kenyeret nyerünk belőle.

Ha tengerivel vegyítünk

A tengeri mai ára 27—30 korona.

Tengeriből kilehet venni 80 kiló lisztet à 33 fillérjével	26 40 K
20 kiló korpa à 28 fillérjével	5 60 K
összesen	32— K

vegyítve:

50 kiló búzaliszt à 48 fillérjével	24— K
50 kiló tengeriliszt à 33 fillérjével	16 50 K
összesen	40 50 K

Ezt a keveréket lehet 44 fillérért adni. vagy:

50 kiló búzaliszt	24— K
25 kiló árpaliszt	10— K
25 kiló tengeriliszt	8 25 K
összesen	42 25 K

Ezt a keveréket lehet árusítani 46 fillérjével.

Végül a rozskeverés.

A rozs őrléssel, fuvarral stb.	34 K — f.
70 kiló rozsliszt veendő ki à 44 f.	38 " — "
30 " korpa à 20 f.	6 " — "
összesen	34 " — "
34 kiló tisztabuza à 48 f.	16 " 32 "
33 " rozsliszt à 40 " "	13 " 20 "
33 " árpa vagy tengeri	13 " — "
összesen	42 " 53 "

Ugyancsak 46 fillérért árusítható.

Ha már most a malmokra lesz bizva teljesen a kiszolgálás, úgy a mai árak mellett tehát kilónként 15—20 fillérrel kapjuk drágábban a kormány támogatását, ami az egész 400 waggonnál nagyon tekintélyes összeget tesz ki. Ezért az összegért bárki haj-

landó a fenti arányban kezelni a kiszabandó gabonát, csak ne a malmok végezzék azt. Remélhetőleg a földmivvelésügyi kirendeltség és a gazdasági felügyelőség, ahol szakemberek vannak, még idejében közbelépnek és megteszik a kellő intézkedéseket a város érdekeinek megvédelmezésére.

Bucusz Fetszer Antal győri püspöktől.

A vármegye rendkívüli közgyűlése.

Tegnap délelőtt megható módon nyilvánult meg a vármegye közönségének szeretete Fetszer Antal iránt.

Az igazi szívvel jövő szeretet, az igazi nemes lelkű és fáradhatatlan tevékenységű ember iránt érzett forró tisztelet megható módon nyilvánult a rendkívüli közgyűlés alkalmával, mikor is a vármegye közönsége nevében bucsuzott el Miskolczy Ferenc főispán magas szárnyalású beszédében a vármegye egyik legagilisabb és legnemesebb gondolkodású tagjától, Fetszer Antal győri püspöktől.

Tegnap délelőtt 10 órakor tartotta meg a vármegye rendkívüli közgyűlését, amelyen dr. Miskolczy Ferenc főispán magas szárnyalású beszédében vett bucsut Fetszer Antaltól.

A megyeháza ősi közgyűlési terme megtelt a törvényhatósági bizottság előkelőségeivel, akik eljöttek tömegesen, hogy ott legyenek, mikor Biharvármegye egyik legérdemesebb fiától vesz bucsut.

Néma esendben nyitotta meg a főispán a rendkívüli közgyűlést, melynek első tárgya volt: Fetszer Antal győri püspök lemondása törvényhatósági bizottsági tagságáról. A magas szárnyalású, hazafias érzéstől áthatott levelet Baranyi András tb. főjegyző olvasta fel.

Ezután dr. Miskolczy Ferenc főispán emelt szót.

Az a nagy veszteség, amely a vármegyét érte Fetszer Antal eltávozása folytán ott remegett végig a főispán beszédének minden mondatában és hogy milyen szeretett és tisztelt tagja volt a vármegyei törvényhatóságnak Fetszer Antal, azt világosan mutatta az a szinte könnyekben felolvadó meghatottság, amely a beszéd alatt a főispánon és a jelenlevőkön erőt vett.

Fetszer Antal egyéniségét szebben, igazabban jellemezni nem lehet, mint ahogy a főispán jellemezte az ő klasszikusan tömör, szónoki szépségekben gazdag beszédében. A közgyűlés megindultán hallgatta és végül viharosan megélt a gyönyörű bucsu-beszédet, melyet lapunk élén egész terjedelmében közlünk.

Dr. Beöthy László beszéde.

Általános figyelem közt emelkedett szó-lásra dr. Beöthy László v. b. t. t., volt kereskedelmi miniszter. A következőket mondotta:

Tek. Közgyűlés!

Azok után, amelyet a főispán ur az ő meleg érzésektől ragyogó, őszinte közvetlenségtől telt beszédében Fetszer Antal püspök úrról elmondott nekem nem marad más hátra, hogy még egyszer felszólítsam a közgyűlést, hogy fogadja el a főispán ur indítványát. Mert hisz az egész vármegye közönsége egy abban az érzésben, amely a főispán ur beszédében izzott. A főispán ur beszédének minden egyes sora teljesen őszintén és hiven fejezi ki azt, amit a vármegye közön-

sége Fetsér Antal iránt érez. Mikor elfogadom a maguk nevében is a főispán ur indítványát, egyuttal arra kérem a közgyűlést, hogy a főispán ur beszédét vezesse be abba a jegyzőkönyvbe, amelyet a küldöttség fog átnyújtani Fetsér Antalnak, hogy ez is legyen maradandó emléke a Fetsér Antal iránt érzett őszinte szeretetnek.

Beöthy László beszéde igen nagy hatást tett a hallgatóságra és zajos tapsokkal fejezték ki hozzájárulásukat az indítványhoz.

A vármegyei ellenzék nevében Szilágyi Zsigmond szólalt fel és ő is az ellenzék nevében adott kifejezést a Fetsér Antal iránt érzett őszinte tiszteletnek.

A főispán indítványát Beöthy László módosításával egyhangulag elfogadták.

A hadi hitelintézet ügye.

A Fetsér püspök elbucsztatása után következett a rendkívüli közgyűlés többi száma. A rendkívüli közgyűlés elhatározta, hogy a Nagyváradon felállítandó hadi hitelintézet esetleges veszteségének 13 százalékát vállalja.

Továbbá foglalkozott a rendkívüli közgyűlés a kórházi bizottság jelentésével, amelyet Balogh Elemér főjegyző terjesztett elő. A kórház szállítói ugyanis vállalkozásukkal kárt szenvedtek és ezen kár 25 százalékának megtérítésére hajlandó volt a kórházi bizottság.

A 25 százalékos kártérítésbe a vállalkozók mind beleegyeztek és így a kórházi bizottság a vállalkozók szerződést 3 évre meghosszabbította.

A rendkívüli közgyűlés elfogadta a kórházi bizottság jelentését.

Ugyancsak egyhangulag elfogadta dr. Medvigy Ferenczel kötött 3 évre szóló szállítási szerződést, amelyet a gyógyszerész lelkiismeretes munkájával érdemelt ki.

A hadi adó felszólamlási bizottságába a közgyűlés a következő tagokat választotta meg: Wertheimstein Alfréd, Tóth Mihály, Bölönyi József. Póttagokul Grósz Zsigmond, Zathureczky István, Des Echerolles-Kruspér Sándor.

A magyar keresztény-szociális mozgalom 1914-ben.

Az Országos Keresztény-szociális Szövetség a magyarországi keresztény-szociális mozgalom központja Giesswein Sándor prelátnak elnöklésével gyűlést tartott, amelyen beszámoltak a mozgalom 1914. évi tevékenységéről.

Giesswein prelátnak elnöki megnyitó beszéd után Moravitz Lajos főtitkár előterjesztette az évi jelentést. Az 1914. évi a magyarországi keresztény-szociális mozgalom történetében fordulópontot jelent. Tíz évi küzdelme végre meghozta a gyümölcsét. Az 1913. évi őszén tartott katolikus gyűlésen Csernoeh János bibornok heregprimás a keresztény szocializmust jelölte meg a társadalmi ellentétek kiegyenlítője, a szociális kérdés egyedüli megoldása gyanánt. E szöveget nyomában a keresztény társadalom figyelemmel kísérte e mozgalmat, tanulmányozta az evangéliumból fakadó szociális tanításait a közreműködésével elősegítette a keresztény szellemű szociális munka megalapozását.

Ez az érdeklődés és megértés meglátszik a múlt évi eredményen. Egyesületeink száma 98. Új egyesület 1914-ben 5 alakult, több egyesület pedig megkezdte működését. Megalakult az egyetemi polgárok keresztény szociális köre is. Az egyesületek a községi életben mindennél tevékenyen részt vettek. A községi képviselőtestületi, iskolaszéki, megyebizottsági választás alkalmából Csorváson, Pécsen, Marosvásárhelyen, Udvardon, Ujpesten stb. a

keresztény-szociális mandátumhoz jutottak. A szövetség a keresztény szociális gondolat népszerűsítése végett Ujpesten s több vidéki városban szociális kurzust rendezett; Budapesten a tél folyamán szociális estéket tartott, szép sikerrel. A háboru kitöréséig a központ a vidéken 57 gyűlést rendezett, több gyűlés megtartását pedig a hatóság megtiltotta. A Katolikus Népszövetséggel karöltve a Szövetség 1914. február 15-én közös nagygyűlést tartott, amelyen Giesswein Sándor, Huszár Károly és Haller István országgyűlési képviselők és Koszoru Imre ismertették a keresztény szociális eszméket.

A mozgalom érdekében 5 kerületi titkár működik (Pécsen, Ujpesten, Pápán, Pozsonyban és Zsolnán). A szövetség központi irodája az elmúlt évben jogvédő és biztosító irodát szervezett, amelynek nagy volt a forgalma. A keresztény-szociális Földbérlet Bank igen jó feltételekkel sok kis embernek szerzett földbérletet. A szövetség különböző alkalmakkor munkáskérdésekben feliratot intézett a kormányhoz, amely mindig figyelembe vette a felhozott érveket. A szövetség kebelében 7 munkás szakszervezet működik 45 helyiosporttal. A szakszervezeti munkaközvetítőnél július végéig 1600 munkást kereste és 1300-at közvetítettek. A háboru kitörése természetesen megbénította e mozgalom tevékenységét is. Hívei nagyrészt hadbavonultak, többen már megsebesültek, néhányan pedig elesetek. Az egyesület legtöbbje tehetőségéhez mérten közreműködik a háborus jó tétönységben. A Budapest-Kőbányai egyesület hadikórházat is létesített, amelyben állandóan 33 sebesültet ápolnak. A bibornok heregprimás nemrég látogatta meg ezt a kórházat.

A jelentést tudomásul vették s azután több folyó ügyet intéztek el.

Emléket az elesett nagyváradi és biharmegyei hős katonáknak.

A Biharmegyei Nőegylet akciója — A jótékony nőszereg munkában.

A hét hónap óta folyó háboruban megmutattatta városunk jótékony és nemesszívű hölgyközönsége, hogy hivatása magaslatán áll és a régi magyar nők szelleméhez és példájához méltóan viselkedik. Ennek ismét beszédes példáját adta a Biharmegyei Nőegylet tegnap az Erzsébet árvaházban lefolyt választmányi ülése alkalmával.

Az ülésen Des Echerolles Kruspér Sándorné elnöklelte alatt jelen voltak:

Özv. Bulyovszky Józsefné, Nagy Ödönné, Pally Lajosné, Schwartz Gézáné, Gálbory Józsefné, Mezey Vilma, Werner Kálmánné, Vucskics Julia, dr. Fráter Imréné, Varró Domokosné, dr. Thury Endréné, Eleméry Ferencné, Cserepa Miklósné, Balogh Kálmánné, dr. Krüger Aladárné, Bócz Gézáné, Papp Imréné, Bökényi Gyuláné, özv. Peresz Adolfné, Fabriczius Dezsóné, özv. Géher Antalné, Lauseh Károlyné, Lukács Ödönné, Pozspis Gézáné, Stark Róza, özv. Szolcsányi Hugóné.

Az az eszme, amelynek megvalósítására a Biharmegyei Nőegylet hölgyközönsége a város egész társadalmával karöltve akciót akar indítani, egyike a legfennköltebbeknek és legtiszteletre méltóbbaknak.

A Biharmegyei Nőegylet nemes multjához illő szép eszme megpendítte Nagy Ödönné volt. Arról van ugyanis szó, hogy a Biharmegyei Nőegylet tagjai a város hölgyközönségének előkelő tagjainak bevonásával egy száz tagu bizottságot alakítanak, amely gyűjtést indítana az egész városban. Ezen gyűjtésnek célja az volna, hogy a befolyó

összegekből a különböző harctereken elesett vitéz biharmegyei és nagyváradi katonáknak emléket állítanak. Hogy a megindítandó akció minél hatásosabb és eredményesebb legyen, a százas bizottság érintkezésbe lépne a főispánokkal és a püspökökkel. Az emlék kivitelét az indítványt tevő Nagy Ödönné úgy gondolja el, hogy a plébánia templomokban márványtáblákon örökítenék meg az elesett bátor vitézek neveit.

Az indítványt a tagok a legmelegebb helyesléssel fogadták.

Még két igen helyes indítvány merült fel a gyűlés folyamán. Az elnök fordult az egyik indítvánnyal a hölgyekhez, hogy a nyugvóállomáson ápolás alatt levő sebesülteket minden szombaton uzsonnával lássák el. A hölgyek lelkesen vállalkoztak ezen uzsonnák szolgáltatására.

Az elnök másik igen fontos indítványa az volt, hogy a városban tartózkodó sebesült katonák ruháinak a kifeldozására vállalkozzanak a hölgyek. Ennek szükségessége merült fel, mert a „Jobbkéz” varrodája nem tudja ezt teljes mértékben vállalni. Ugyanis a Pally Lajosné vezetése alatt működő hölgyek annyira el vannak foglalva és oly nagy irányu tevékenységet fejtenek ki, hogy ez irányban nem képesek a követelményeknek eleget tenni. Tehát a Biharmegyei Nőegylet hölgyeinek kell vállalkozni ezen ruhajavításokra.

A sebesültek elrongyolódott ruháit az ápolók elzárják a hölgyek lakására és ugyancsak érte mennének a kijavítás után. Az elnök ezen indítványát is egyhangú lelkesedéssel fogadta el a választmány.

A jelenkezés azonnal meg is történt a gyűlés folyamán és Bösörményi Géza jegyző jegyezte fel a ruhajavításra vállalkozó hölgyeket.

Az elnök bejelentette, hogy új tagok beléptek Hódossy Gézáné, Ujlaky Károlyné, Nevorál Istvánné, Kovács Dénesné, Fráter Imréné, Imecs Illésné, Jakab Mihályné, Huber Zsigmondné.

Ugyancsak a gyűlés folyamán a hölgyek elfogadták az elnök azon javaslatát, hogy Grócz Bélát nagypróposttá való kinevezése alkalmával üdvözlí.

Az üdvözlí iratot fel is olvasta Bösörményi Géza jegyző és a jelenlevő hölgyek valamennyije aláírta az áldott szívű főpaphoz intézendő üdvözlí iratot.

**Tábori alsó ruhák
Vizmentes bakkancsok
Halina csizmák
és hó cipők**

legjobb minőségben

Reichard Dezső

cégnél

Rákóczy-uton kapható.

*Küldjünk katonáinknak
thermosüvegeket, teát, honyakot, likört, csokoládét, caest.*

Az adományokat köszönettel fogadja s a hadtestparancsnokságokhoz juttatja a honvédelmi miniszterium *Hadsegélyző hivatata*, Budapest, IV. Váci-utca 88.

HIREK

Tájékoztató.

Február 26. Kath. Kör. közművelődési estély d. u. 5 órákor.

Február 28. Nagyváradi Takarékpénztár közgyűlése d. e. fél 11 órákor.

Március 4. Közig. bizottsági ülés a városházán d. u. 3 órákor.

Március 7. Kath. Kör közművelődési estélye d. u. 5 órákor.

Március 11. Városi közgyűlés d. u. 3 órákor.

Március 12. Kath. Kör közművelődési estélye d. u. 5 órákor.

Március 19. Kath. Kör közművelődési estélye d. u. 5 órákor.

Március 25. Kath. Kör közművelődési estélye d. u. 5 órákor.

*** Bernhard Zsigmond jézus-társasági atya konferenciabezéde.** Jelentettük, hogy Bernhard Zsigmond jézuita atya, a kiváló bölcsezzettudós és egyházi szónok március 2-ától 7-ikéig konferenciabezédeket fog tartani a váradolasi plébánia templomban, még pedig délután 3 órákor a nők részére és este fél 7 órákor a férfiak részére. A beszédek sorrendjét tartalmazó program és értesítés már ki van nyomtatva, azok elküldése folyamatban van. A lelkigyakorlat végén, március 6-án reggel lesz a nők közös szent áldozása, 7-én reggel a férfiaké külön. Március 7-ikén délután 5 órákor a tudós egyházi szónok a Katholikus Kör Szent László-termében előadást fog tartani a katolikus sajtóról.

*** Családi ünnep az Erdődy-családban** Ritka szép családi ünnepet ült a napokban a vörösvári Erdődy-család, abból az alkalomból, hogy ezelőtt 30 esztendővel lépett házasságra Tarnóczán Erdődy Gyula György gróf, v. b. t. t., Széchényi Emilia grófnővel. Ugyan e napon töltötte be Erdődy Gyula gróf életének 70. évét. A szép családi ünnepet szűk rokon körben ülte meg a főúri család.

*** Herceg Ferenc előadása a Kath. Körben.** Vasárnap délután nagy irodalmi nevezetességű ünnepélyt rendez a nagyváradi Vörös-Kereszt Egylet a Katholikus Kör Szent László termében: Herceg Ferenc, a mai Magyarország legkiválóbb élő írója ellátogat városunkba és a Vörös-Kereszt Egylet jótékony célú ünnepélyén előadást fog tartani. Nagyvárad közönsége méltó érdeklődéssel tekint a nagyértékű előadás elé, mivel Herceg Ferenc egyénisége igazi vonzó erőt szolgáltat arra, hogy minél nagyobb és díszesebb közönség gyönyörködhessek a nívós műsorú ünnepély számaiban. Herceg a tegnapi nap folyamán táviratot intézett a Vörös Kereszt Egylet vezetőségéhez melyben tudomásul hozta, hogy 28-án, vasárnap meg fog érkezni Nagyváradra és előadást fog tartani a Kath. Körben. Az előadás teljes műsora a következő számokból áll:

1. Honvédszenekar játéka.
2. Hlatky Endre főispán üdvözlő a vendéget.
3. Herceg Ferenc előadása.
4. Bihari Akos szavalata.
5. Honvédszenekar játéka.

*** Repülőgépek Budapest fölött.** Budapest polgármestere tegnap délután hírdetményt bocsátott ki, amelyben figyelmezteti a főváros lakosságát, hogy Budapest felett időközönként repülőgépek fognak megjelenni, amelyek Przemyslből leveleket és csomagokat hoznak. Épp ezért semmiféle nyugtalanságra nincs ok.

*** A Komlóssy-Lukács ügy.** Annak idején Komlóssy József polgármester-helyettes, illetve Rimler Károly polgármester felterjesztésére Lukács Ödön akkori adóügyi tanácsot állami érdekből, mivel az adóügyek intézése elsőrendű szükséglet, a honvédelmi miniszter felmentette a katonai szolgálat alól. Ezután tudvalevőleg Lukács Ödönt a törvényhatóság többsége főjegyzővé választotta. A választás után Komlóssy József, mint polgármester-helyettes felterjesztést intézett a honvédelmi miniszterhez, amelyben előterjeszti, hogy Lukács Ödön főjegyzővé választván, megszűnt a katonai szolgálat alóli felmentés oka. Erre Lukács Ödön főjegyzőt a katonai parancsnokság szolgálatra hívta be s a főjegyző beöltözött és jelentkezett szolgálattételre. Az eset városszerte feltűnést keltett s azóta állandó beszéd tárgya. Rimler Károly polgármester mikor hazaérkezett s átvette a város ügyeinek vezetését, felterjesztést intézett Lukács Ödön főjegyző felmentése iránt a honvédelmi miniszterhez. Tegnap a városi tanács is foglalkozott ezzel a sajnálatos eseménnyel. Sajnálatát fejezte ki a polgármester, hogy az ülésen Komlóssy József gazd. tanácsos betegsége miatt nincs jelen. Meg van arról győződve, hogy Komlóssy József férfias magyarázatát adja eljárásának. A polgármester szükségét látja, hogy a tanács Lukács Ödön főjegyzőt kollegiális együttérzéséről biztosítsa. Gerő Armin főkapitány a tanács tagok nevében kijelentette, hogy a tanács tagok osztják a polgármester álláspontját ebben a kérdésben s teljes bizalommal néznek a polgármester intézkedéseire. Az ülés után a tanács tagjai személyesen felkeresték Lukács Ödön főjegyzőt s előtte együttérzésüknek kifejezést adtak. — A város érdeke azt kívánja, hogy ez a kinos ügy mielőbb békés úton nyerjen befejezést. Különösen az utóbbi időben annyi kellemetlen ügye volt a városi tisztikárnak s eanek mindég a közügy vallotta karát.

*** Közművelődési est a Kath. Körben.** A Katholikus Kör ezidei első böjti-estélyének sikerét magasszínvonalu számaival nyomon követi a pénteken rendezendő második közművelődési-est is. A gyönyörködtető zongora és énekszámok mellett szerepelni fog a műsoron Szilágyi Dózsanak, a kiváló szónoknak érdekes előadása. A műsor számai különben a következők:

1. a) Heller, Rondó. b) Scharwenka idyl. Zongorán előadja Bagossy Ella.
2. A nevelés ideálja. Beszéd, tartja: Szilágyi Dózsa.
3. Schumann dalok. Éneklő: Seh Gitta. Zongorán kíséri: Szalay Aladár.

A közművelődési est pénteken délután 5 órákor kezdődik.

*** A jövedelemadó alá eső adózók vallomása.** A hivatalos lap mai száma a pénzügyminiszter rendeletét közli a jövedelemadó alá eső adózók jövedelmi vallomásának beadására kitűzött határidő meghosszabbítása tárgyában. A rendelet szerint

a február hó 23-án megállapított határidőt a pénzügyminiszter meghosszabbította március 31-ig azokra az adózókra vonatkozóan, akik szóval vagy írásban bejelentik, hogy jövedelmi vallomást adni szándékoznak, de azt csak március havában állíthatják ki.

*** A győri káptalan részvéte Fetser Antalhoz.** Fetser Antal győri megyéspüspökhöz édesanyja halála alkalmával részvéttáviratot intézett egy a győri káptalan, valamint Balics Lajos káptalani helynök is, aki a maga és az egész egyházmegye nevében táviratilag tolmácsolta, hogy mindnyájan őszintén osztoznak főpásztoruk gyászában. Fetser Antal Nagykárolyból, ahová édesanyja koporsóját kísérte, tegnap vonal-zavarok miatt nem térhetett vissza, csak ma reggel fog megérkezni Nagyváradra.

*** Lengyel legionáriusok Nagyváradon.** Tudvalevőleg a volt járvány kórház barakjai is katonakórház céljaira rendezettek be. Jelenleg majdnem 200 beteg katonát ápolnak a tartalék-kórházban s ezek között van egy csapat fiatal lengyel sebesült, a hősi dícső lengyel légióból. A tartalék-kórház lelkésze Tich Teofil Jézus társasági atya, aki az oroszok betörésekor menekült Galiciából Nagyváradra s azóta itt él s katonai lelkészi szolgálatot teljesít nagy buzgalommal. Az egyik barakot az elmúlt vasárnap kápolnává alakították át s Tich Teofil atya szentmisét és szentbeszédet tartott a derék lengyeleknek, továbbá meggyónította és megáldoztatta őket. A szegény lengyel katonák örömkönnyeik között hallgatták az anyanyelvükön tartott szent beszédet s mély áhitattal vettek részt a szentáldozáshoz. A lélekemelő isteni tisztelet után Báthory László v. fogalmazó és nejegazdag reggelivel vendégelték meg a derék sebesülteket. A megvendégelt lengyel katonák könyvek között mondtak köszönetet a lelki vigasztartást a hazájától távolban is velük érző Tich páternek, a gazdag lakomáért pedig Báthory Lászlóné uróknak mondtak hálatelt köszönetet. Ugyanezok vasárnap délután Elemér Ferencné urnó gazdag uzsonnával vendégelte meg a kórház szegény sebesült katonáit.

*** A népfelkelők behívása.** A nagyváradi m. kir. 4. népfelkelő parancsnokság 1-21-1915. számú megkeresése folytán ezennel felhívom a Nagyváradon tartózkodó 1874. évben született és ennél fiatalabb évfolyambeli A) alosztályú (katonailag kiképzett) népfelkelőket, hogy 1915. évi február hó 26-án (Pénteken) reggel 7 órára a népfelkelő parancsnoksághoz (Rákóczi ut Markovits-ház) a törvényes következmények terhe alatt okvetlenül vonuljanak be. Segédszolgálatra vagy betegnek minősítettek és a tanítók is a jelzett évfolyamig bevonulni tartoznak. Bevonulni csak azok nem kötelesek, kik felülvizsgálaton bocsáttattak el és azok, akik a lovasságnál szolgáltak. Figyelmeztetem a bevonulni kötelezetteket, hogy aki ezen behívási parancsnak nem engedelmeskedik, amennyiben mulasztása nem vétlen, vétséget követ el, ha azonban a mulasztás 8 napnál tovább tart, a cselekmény büntetést képez. Az 1890. évi XXI. t.-c. 4. §-a értelmében a vétség büntetése egy hónaptól három hónapig terjedő fogság, a büntetést hat hónaptól két évig terjedő börtön. Nagyvárad, 1915. február 23. Memér Ferenc, katonaiügyi tanácsos.

*** Katona-temetés.** Radu Vricin 43. gyalogezredbeli gör. kath. közlegény temetése ma délután 3 órákor lesz a csapatkórházból. A Rulikovszky-uti temetőben temetik el.

* **A Vörös-Kereszt központi konyhának** (Körös-utca 27.) küldött és hálás köszönettel átvett adományozók: **Tábéry Arminné** 10 K. **Plesz Áron** 10 K. **A Kath. Kőr** háborus délutánjának nekünk jutott jövedelme 151.45 K. **Kiss Elza** 2 üveg lekvár, 1 üveg zsír. **Hanzély Istvánné** 2 üveg barack-iz, 4 üveg ribizli-iz. **Özv. Csídei Jánosné** 4 üveg befőtt. **Füredi Lászlóné** 2 üveg borecet, 6 üveg bor, levestészta. **Harvathy Károlyné** 6 üveg paradicsom, 2 üveg lekvár. **Imre Jolán** 1 üveg ugorka. **Lausz Károlyné** levestészta.

* **Vizsgálatok az ipariskolában.** Az iparostanóiskola téli tanfolyamának záróvizsgálatai f. hó 26-án, pénteken délután 6-9 órakor fognak megtartani, mindenik osztályé a rendes előadási helyiségben (az ipari szakiskolában). Rajzkiállítás ez évben helyiség hiánya miatt nem rendeztetik, de a rajzok az igazgatói irodában megtekinthetők. A vizsgálatokra az iparokt. bizottság tagjait, valamint az érdeklődőket tisztelettel meghívja az **Ipariskola igazgatósága.**

* **A Vörös-Féldold hangversenye.** A háborus idők hangverseny szezonjának egyik kiemelkedő eseménye lesz a **Vörös-Féldold** javára a **Szigligeti-Társaság** által rendezendő hangverseny. Tegnap tartotta a rendező bizottság első ülését és megállapodott abban, hogy az ünnepélyt március 5-én, pénteken tartja meg, tekintettel arra, hogy a pénteki nap a törökök szent napja. Az ünnepség védnökeinek sikerült megnyerni gróf **Széchenyi Miklós**, **Radu Demeter** püspököket, **Miskolczy Ferenc** és **Hlatky Endre** főispánokat, **Hoffmann Géza** ezredest és dr. **Lábán Lajos** kir. táblai elnököt. A rendezőség lelkes felhívással fordul a város közönségéhez, hogy támogassák érdeklődésükkel a hangversenyt. A műsort legközelebb közzé teszi a rendezőség az ujságokban és falragaszokon értesíti a közönséget.

x **Megfagyott**, széltől kivörösödött, kicserepesedett, arcz, orr, kéz ápolására és fehéritésére gyors és biztos hatású az Y-po jegyű **HARMAT TEJ CRÉME** és hozzávaló **Borax** szappan **Kapható** Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczy-ut 7/B. Telefon 13-02

x **Kiadó.** Négy szobás utcai modern lakás előszoba, fürdőszobával. Ugyanott kétszobás udvari lakás mellékhelyiségekkel jutányos áron május elsőre. Lakatos-utca 10.

x **A Nagyvárad** Hitelbank Takarékos Segélyszövetkezet X-ik évtársulatának kifizetési f. hó 9-től megkezdődnek.

x **Három liter** családi rumot készíthet bármely pár perc alatt teához, a **Farkas-féle Rumkivonattal**. Ára utasítással 50 fill. Kapható kizárólag **Farkas István Apolló** drogues-viájában Rákóczi-ut 7-B. Telefon 13-02.

x **Kiadó lakások.** Szacsavay-utca 11 számú házban egy 4 szobás utcai modern lakás a hozzátartozó mellékhelyiségekkel AZONNAL kiadó. — Ugyanott egy 4 szobás utcai modern lakás a hozzátartozó mellékhelyiségekkel f. évi NOVEMBER 1-ére kiadó. Értekezhetni a Gazdasági és Iparbank rt.-nál.

* **A Polgári** takarékos és segélyszövetkezet felszámoló 17-ik évtársulatának törzsbetétei a reá eső osztalékkal együtt f. hó 5-től kezdve d. e. 9-12-ig kifizettetnek.

x **Négy szoba és előszobából álló lakás**, irodának különösen alkalmas, villany világítás és gőzfűtés berendezéssel, a Bémer-tér közvetlen közelében f. év augusztus hó 1-től, esetleg már május hó 1-től kezdődőleg kiadó. Bővebbet a házmesternél, **Szent János-utca 3. szám.**

Megvételre keresek katonai Boknyerget. Oláry, Rákóczi-ut 7.

x **Kiadó lakások.** Kossuth-utca 6. sz. alatt kétszobás lakás azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. sz. házban két kétszobás lakás nov. 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál.

* **Értesítés.** Azon t. üzletfeleinket kik intézetünknel 6% os hadikölcsön kötvényeket jegyezték, értesítjük, hogy kivánságukra az ideiglenes kötvényt a nyugta ellenében már kiadhatjuk. **Nagyvárad** Ipartestületi Hitelszövetkezet. **Mezey Mihály** u. 4.

x **Köhögés, hurut, rekedtség** lenel használjon hurut szeletkét Ára: 60 fillér. Kapható **Farkas István Apolló** drogeriájában Rákóczy-ut 7/B.

* **Kiadó** a Nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara épületében (Teleki u. 11.) egy garçon lakás és az alagsorban egy műhelyhelyiség, azonnal.

* **Ingtalan eladás.** Nagyteleky-utca 31. szám alatt ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes feltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. **Hungária** cipőgyár r.t.

x **Kiadó lakások.** A kamara székházában, (Teleky u. 11. sz. a.) az alagsorban 2 műhely helyiség, a földszinten pedig egy garçon lakás kiadó.

x **Családi rum** vaniliával vagy ananással literje K 2.60, továbbá kitűnő **Theák** kaphatók, **Farkas István Apolló** drogeriájában Rákóczy-ut 7/B.

x **Kiadó lakások.** Ősi-tér 14. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. — **Kossuth-utca 2. szám** alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári takaréknál.

x **Egy nagy raktárhelyiség** a Szacsavay-utca 11. számú házban AZONNAL kiadó. Értekezhetni a Gazdasági és Iparbank rt.-nál

x **Kiadó lakás.** Arany János u. 7. szám alatt négy szoba, hall s mellékhelyiségekben álló modern lakás május 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál Kossuth-utca.

SZÍNHÁZ

Heti műsor.

Csütörtök: Asszonyfaló. (Der Frauenfresser.)

Péntek: Erdészleány (Sz. Zsigmondy Annával)

Szombat délután: Hazafias kabaré; este: Troubadour. (Diszeloadás)

Vasárnap délután: Vilmos huszárok; este: Művész est.

Lili. E régi és bűbajos cserett cimszerében lépett fel tegnap este Sz. Zsigmondy Anna a színházban. Az a nagyszámú közönség, amely a leguotló zugig megtöltötte a nézőteret, beszédes bizonyítéka volt a Sz. Zsigmondy Anna iránt érzett szeretetnek. A vendégszereplő művész ezt a parádés szerepét valójában remekül adta elő és azt a varázsos hangulatot, amelyet ez az édes operett magából kilehel, művészi érzékítette meg kedves és behizelgő hangjával, disztingvált és finom játékával. A közönség az egyes jelenetek végén percekig tapsolt régi kedvenceinek. A többi szereplők mind

hozzájárultak az est sikeréhez ügyes játékkal.

A bérlők figyelmébe. Ez év március hó elsejére lejárnak a bérletek, amely alkalomból a színház vezetősége újabb harmirc előadásra bérletet hirdet. Bérelni már a mai naptól lehet a színház titkári hivatalában.

IRODALOM

Jézus. Az Ur Jézus első és második eljövetele. „Zemplén”-nek s seregünk hőseinek ajánlja, a Heros-lekekért áldozva, imázva: a Hon egy leánya. I. rész: Jézus első eljövetele. II. rész: Jézus második eljövetele. Budapest, 1914. Kiadja az Angol kisasszonyok Budapesti Intézete a sebesültek és hátramaradtak javára. (Váci-u. 47.) Sr. 146 és 171 old. Ára: 3.20 K.

A zárda falai között Isten egy kedves leányát meghleti a Üdvözítő nagy szeretete és ő az ő Megváltójának lantosává válik.

A mű első része az evangéliumui Ur Jézus életének és tanításának bájos, szívbe, lélekbe és érzéseinkbe szökő elbeszélése; a második része a világ végének és a negy utolsó dolognak nagy költői erővel és meglepő intuícióval való megfestése.

A nyelv és a költészet szépségei, a fantázia izzó szárnyalása crescendo emelkedik. A pokol kínjainak festése sötét és komoly. A mennyország örömeinek festése pedig ugyan hat, mint szent Jánosnak a szépszavai: „És én, János láttam a szent várost, az új Jeruzsálemet alászállni az égből az Istentől felkészülve, mint a völgyének felékesített menyasszony”.

A szent városnak, Isten menyasszonyának költői ábrázolásában a költői szárnyalás tetőfokát éri el.

Ahol csak lehet, előtérbe lép a magyar vonatkozás, illetőleg ennek a hazának, fiainak és leányainak őszinte és igaz szeretete. A mű még a háboru előtt készült, mikor pedig a háboru kiütött, ez a nagy viagesapás világítélet módjára hatott a szerzőre és sok új színt és érzést szőtt már elkészült művébe. És lelkenek ezt a gyümölcsét feláldozza azokért, azok felszegélyezésére, akik a csatatéren értünk küzdenek és szenvednek. Valóban nemes gondolat.

Előszót a munkához gróf Mailáth Józsefné irt, kinek sorain szintén végigrezeg a hazafias érzés és remény, amelynek gyökere Istenbe vetett mély bizodalma.

Ajánljuk olvasóinknak szives figyelmébe. A megrendelési felhívás szerkesztőségünkben aláírható.

A Társaság. Dobay István hetilapjának legutóbbi számában **Nádasdi Baán** Achilles irt **Rákóczi György kardja** cimmel tartalmas, szép és haretéri sikereink révén pompásan aktuális vezetőcikket. **Sas Ede** finom tollából bájos kárpáti történetet, **Körmeny** Viktortól lélekhez szóló, mély igazságokat hirdető háborus mesét olvasunk. A cikkek között különösen érdekes a **Putnok** László tüzérhadnagynak **Tüzerék** című, kiváló szakértelemmel megirt rajza. Vers a szokottinál is több jött **A Társaság** e heti számában. Nagyon szép a **Farkas Gábor**, **Falussy Endre** és **Gendy József** költeménye. Az illusztrációk sorában találjuk **Bárczy** István polgármester jól sikerült haretéri fölvételeit. **A Társaság** előfizetési ára egész évre 18 K, félévre 10 K, negyedévre 5 K. Mutatványszámot ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal: Budapest, Ritz-szálló.

Az Élet képes heti folyóirat legutóbbi füzeté a következő érdekes és változatos tartalommal jelent meg: Harangszó az éjszakában. Dr. Tóth Tihamér. — Hamvazás. Költemény. Sik Sándor. — A vitéz huszár. Elbeszélés. P. Abrahám Ernő. — Sivatagban, őserdőben... (Regény) Sienkiewicz-Bányai. — A háboru anyaga. Mátrai Rudolf. — Keresztek útján. Elbeszélés. Pokornay Margit. — Kultúra. — Hétről hétre. — A szerkesztő üzenetei. Az Élet előfizetési ára egy évre 20 K, szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I., Fehérvári ut. 15. sz.

Magyar Kultúra. Társadalmi és tudományos szemle. (Megjelen havonként kétszer: 5 én és 20 án. Évi ára 12 korona. Budapest, VIII., Horánszky u. 20. sz.) — Legújabb száma most jelent meg a következő gazdag és változatos tartalommal: Tanulmányok: A háboru parainézise. I. Dr. Márki Sándor. — A magyar ciszterci rend jubileumi éve. II. Dr. Pogány Frigyes. — A ruthén-kérdés. Dr. Hadzsega Gyula. — Tárcsa: Level a harctérről. Pajzs és kard. Levélszekrény 41. A papi nőtlenség és a háboru. bb. Szemlék és kritikák. Könyvek. Hajós József. A természetben n. Isten nyomain. Hudyma Emil. — Hitvédelmi közlemények. Fordította dr. Kuncz Ferenc. Dr. Várkonyi Fidél. — Williamson C. N. és A. M. Az erdők fta. k. — A műpiac újdonsága. Velies László S. J. — Színház. Vigaszínház. Z. Napló. A Pesti Hirlap karácsonya. Tamás Viktor. — A galíciai vendégek. B. K. — Ady Lajos ur. r.

Legújabb táviratok.

Az oroszok veresége.

Budapest, február 24. (Tud. táv.) Eperjesről jelentik, hogy az oroszok Felső-pagonynál egy magaslat ellen tizenhét rohamot intéztek. Mindannyit visszavertük, sőt a lövészárkukat is elfoglaltuk. Az oroszok 400 halottat és 700 sebesültet vesztettek.

Harcaink északon az oroszokkal.

Budapest, febr. 24. Hivatalos. Lengyelországi és galíciai arcvonalon egyes élénk ágyuharcoktól és helyenkinti esatározásoktól eltekintve, nyugalom van. A kárpáti helyzet általában változatlan, legfelső San mellett tegnap lefolyt harcokban egy magaslatot foglaltunk el és az ellenség öt tisztjét és százkilencvennyolc főnyi legénységet elfogtunk. A volaci nyeregtől északra az ellenség felhasználva az erős hóvihart megkísérelte, hogy makacs támadással esapatainktól megszállott állásokig jusson, előretörést az elleenségnek súlyos veszteségeket okozva visszavertük és háromszáz oroszot elfogtunk.

Dnyesztertől délre a harcok mértékben és kiterjedésben mindig növekednek. Höfer. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Fellázadt indiai ezred.

Budapest, február 24. Londonból jelentik, hogy Singaporéban egy indiai gyalogezred fellázadt. 6 angol tisztet, 16 altisztet, 14 angol polgárt megöltek. A lázadást elfojtották.

A monarchia és Németország hadifoglyai.

Budapest, február 24. A Frankfurter Zeitung jelentése szerint a monarchia és Németország hadifoglyai egymillió 45 ezer 692000 az orosz, 237000 a francia.

A holland kormány tiltakozása a hamis lobogók ellen.

Budapest, február 24. Rotterdamból adják hírül, hogy a holland kormány megtiltotta az idegen kereskedelmi hajóknak hamis lobogóval a hollandi kikötőkbe való befutását.

A 17 éves franciák behívása.

Genf, február 24. (Tud. táv.) A párisi lapok híradása szerint a francia kormány készül a 17 évesek behívására.

Uj kárpáti orosz foglyok.

Budapest, febr. 24. Szatmárról jelentik, hogy a Kárpátokban 450 oroszot fogtak el, köztük egy magasabb rangú fő tisztet. A keresztülvitt foglyok elmondták, hogy 8 napos kiképzés után küldötték a harctérre őket.

A követek tárgyalása.

Budapest, február 24. New-Yorkból jön a hír, hogy a hollandiai, dán, norvég és svéd követek tárgyalnak az amerikai kormánnyal a semleges hajózás védelme dolgában és úgy tervezik, hogy együttesen intézzenek jegyzéket Angliához. Ebben felkéri, hogy humanitásból ne használjon semleges lobogót.

SZERKESZTOI PÓSTA.

Deákflastrom. A közlemény nem közölhető, mert oly dolgokat tartalmaz, melyek a hadviselés érdekeit sértik.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:
Dr. PAPP KÁROLY.

Van szerkesztés Nagyvárad és vidéke nagyérdemű közönségének szives tudomására hozni, hogy Nagyváradon, Rákóczi-ut 19. sz. alatt a mai kor igényeinek megfelelő **műköszörüldét** nyitottam.

Elvállalok mindennemű borotvák, kések, ollók, hajvágógépek huszárírógépek, ló- és juhnyírógépek javítását és műköszörülését. Raktáron tartok mindennemű bel- és külföldi illatszerek, fej- és arcápoló piperezereket, mindennemű acél-árukat, ugymint borotvát, ollót, hajnyírógépet, yukszemvágó, papír-, zseb- és tollkést, valamint az összes fodrászati cikkeket. A nagyérdemű közönség szives párfogatását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Koller Ágoston mű-
köszörűs

A filmtechnika eseménye

A VIGADÓ mozgó-színházban

(Sas passzás, február hó 26-27-én, pénteken először és szombaton másodszer, előadások kezdete délután 5 órakor, 7 és 9 órakor új előadások)

A GÓLEM

A képzelőtehetséget legjobban szórakoztató, minden eddigi történetet felülmuló filmjáték 5 felvonásban, amely az egész világon a leghevesebb érdeklődést váltotta ki a nézők millióiból s alakítójának, a híres Wegener Pál német művésznak hervadhatatlan sikereket szerzett.

Mi az a Gólem?

Szószerint idomtalan tömeg egy agyagból készült emberi alak, amellyel a nép monda eszerint a prágai zsidó rabbi, Jude Becallel 1609-ben mindent elvégeztetett s magát kiszolgáltatta. A Révai Nagy Lekszikon szerint ez nem mese, hanem valóság volt s maradványait ma is őrzik a prágai Altneu zsinagógában a padláson. Gólem annyit is jelent zsidóul, hogy együgyű, bárdolatlan ember.

Mindkét előadáson a helyárak nem felemeltek, hanem rendesek. Páholy 1.20., — első-hely 1., — második-hely 60. — harmadik-hely 40. fillér.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.
1915—915. sz.

Hirdetmény.

A tengeri készletek bejelentése tárgyában.
Nagyvárad város r. kapitányi hivatala a földművelésügyi miniszter 6080. eln. sz. rendelete alapján közhírré teszi, hogy a m. kir. földművelésügyi miniszter ur a közlekedés és az állattenyésztés érdekének minden eshetőségére számító biztosítása céljából felhatalmazza az országos gazdasági bizottságot arra, hogy azoktól a kik felesleges tengeri készleteiket fel ajánlják f. évi március hó 1 ig nagyobb mennyiségű tengeri készletet.

Azért tehát felhívom a termelőket, hogy tekintettel az idő rövidségére haladéktalanul jelezzék be a rendőrkapitányságon, hogy milyen mennyiségű tengerit akarnak az országos gazdasági bizottság részére eladni? A bejelentés átvételével Réz Bertalan tb. alk. kapitány (rendőrség földszint 34. sz.) biztatja meg.

Az országos gazdasági bizottság az m. kir. miniszterium 610. sz. rendelete alapján f. évi márc. hó 1 ig az önként jelentkezőktől megvett tengerit a magánforgalomra nézve hatóságilag megállapított legmagasabb áraknál többet, és pedig közönséges és lófogó vagy kevert tengerit mázsánként 27 koronát, a cinquantin florentini, putyi és fehér gömbölyű tengerit mázsánként 30 koronát fizet.

A megvett tengerit az eladó egészséges minőségben időszakilag száraz, morzsolt és rozstájt állapotban — a rendelkezésére adott záskókban vagy nyílt fuvarban akkor köteles a legközelebbi vasuti vagy hajóállomásra szállítva átadni, amikor erre felhívatik.

A megvett tengeri ára az átvételkor készpénzben azonnal kifizetetik és készpénz fizetés nélkül az eladó a tengerit nem köteles átadni.

Minden eladó akkor, amikor tengerije már száraz és szállítható a hatóságnak köteles ezt azonnal bejelenteni. Az átvétel április vagy május hónapban történik s a vételárban a közönséges lófogó vagy kevert tengerinél havonként 1 korona 50 f. többlet jár az eladónak.

Az íkor az eladó készletek azonnali bejelentésére a gazdasági bizottság figyelmét felhívom, figyelmeztetem arra is, hogy ha ezen az uton március hó 1 ig nem sikerül az egész szükségletet biztosítani a m. kir. földművelésügyi miniszter ur kénytelen lesz a kényszer rekvirálást elrendelni, de nem a jelen terjedelemben megajánlott kivételes árakon, hanem a hatóság által megállapított árak alkalmazásával. A rekvirálást pedig az olyan tengeritermő vidéken fogja végrehajtani, ahonnan önkéntes eladásra aránylag kevés készletet jelentettek be.

Nagyvárad, 1915. február 20.

Rendőrfőkapitányság.

Bevonulási póthirdetmény.

A népfelkelésre kötelezetteknek az 1878., 1879., 1880., 1881. és 1882. évben született népfelkelésre kötelezett magyar állampolgároknak, kik az 1914. évi november hó 16 tól december 31-ig terjedő időben megtartott népfelkelési bemutató szemlén vagy a későbbi utóbemutató szemlén népfelkelési fegyveres szolgálatra alkalmasnak találtak az 1915. évi január havában 400—eln. 18. szám alatt kiadott bevonulási hirdetmény rendelkezéseitől eltérőleg nem 1915. évi március 1-én, hanem

1915. évi március hó 15 én

— amennyiben névszerint felmentve nincsenek — a népfelkelési igazolványi lapon feltüntetett m. kir. honvéd kiegészítő kerületi parancsnokság székhelyére tényleges szolgálatra bevonulni tartoznak.

A fent megjelölt évfolyamokhoz tartozó és a szatmár-német-i, besztercebányai, kassai, és egri m. kir. honvéd kiegészítő parancsnokság területén tartott bemutató szemle alkalmával alkalmasnak osztályozott azon népfelkelésre kötelezettek, kik népfelkelési igazolványi lappal el nem láttak, születési évfolyamukhoz képest a fent megjelölt időben a tartózkodási hely honvéd kiegészítő parancsnokságához vonulnak be.

Azon népfelkelésre kötelezettek, kik az iglói, munkácsi, ungvári és maramaroszigeti m. kir. honvéd kiegészítő parancsnokság területéről népfelkelési tényleges szolgálatra még időelőtt behívtak, de később „bizonytalan időre” szabadságoltattak, abban az esetben, ha időelőtt behívó jeggyel népfelkelési fegyveres szolgálatra be nem hívatnak, szintén a fent említett időpontban tartoznak bevonulni.

A bevonulók bevonulásuk alkalmával lehetőleg meleg takarót, meleg alsó és felső ruhát, meleg harisnyát, meleg kezyűt, kötött ujjas mellényt, téli kabátot, erős labbelit és háti zsákot, de mindenesetre evőszéköt, evőeszközét és 2 napi ételmet hozzanak magukkal.

A bevonulás alkalmával a népfelkelési igazolványi lap birtokosa a vasuton harmadik (gőzhajón második) osztályon ingyen utazik; ez a népfelkelési igazolványi lap azonban a vasuti, gőzhajó-állomáson jóval a vonat vagy hajó elindulása előtt az állomás jegypénztáránál lebélyegzendő.

Azon alkalmasnak talált népfelkelésre kötelezetteknek, kik részére népfelkelési igazolványi lap nem állított ki, a községi előjáróság ingyenes vasuti utazásra jogosító igazoló jeggyel látja el. (Védőtörvény ut. III. rész. 29. §)

Azon behívott népfelkelésre kötelezett, aki a kitűzött határidőre és helyre be nem vonul, karhatalommal vezettetik elő s a katonai behívás iránt tanusított engedetlenség megbüntetéséről szóló 1890. évi XXI. t. cz. 4. §-a értelmében két évig terjedhető börtönnel büntetik.

A m. kir. honvédségbe vagy a cs. és kir. közös hadseregbe önként belépni óhajtó népfelkelésre kötelezett tényleges szolgálatairól történt bevonulása után csak azon csapattesthez kérheti felvételét, ahova mint népfelkelésre kötelezett beosztását nyerte.

Katonai ruhákat

az összes fegyvernemek részére, a mai árakon alul előadás szerint és gyorsan készít Darabont Gy. és Tsa elsőrendű polgári és katonai ruházati intézete. A legújabb és legkényelmesebb öltözet külsejűek, iltány és téli kabátokra felső- és alsóruhákat állítanak. Nagyvárad, Szilágyi-Dezso-utca 6. Szomszéd palota. Telefon 980. szám

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától

Tájékoztató.

a közönség és az árusok részére az alábbi élelmi cikkek piaci áráiról, amely ára úgy az eladó mint a vevő közönség részéről a rendőrhatalóság maximálisan elfogadható.

Eme piaci árak hatálya folyó hó 21-től 28-ig terjed.

Hús és zsirnak: marhahús kg. kint 192 fill., sertés hús kilója 260 fill., haj kilója 300 fill., szalonna 280 fill., borjúhús eleje 240 fill., borjúhús hátulja 280 fill., zsir kilója 300 fill.

Tejnek: tej 1 liter 28—32 fillér, tejföl 100—120 fill., tehéntúró 1 kg. 120—140 fill., juhtúró 200 fill.

Főzelékek: burgonya 1 kg 9—10 fill., bab fehér 52—56 fill., egy liter, bab tarka 48—50 fill. egy liter, foghagyma 120 fill. kilója, vörshagyma kilója 60 fill., tengeri 1 kg. 24 fill., tengeri 1 liter 20 fill., savanyú káposzta 1 kg. 20—24 fill., nyers fejcs 1 db 40—48 fill.

Kenyér és liszt: főzöliszt 1 kg. bolti ára 60 fill., hadiliszt 1 kg 49 fill., hadikenyer 1 kg felbarna 56 fill., hadikenyer 1 kg. egészbarna 46 fill.

Tojás darabja 8—9 fill.

Hal: nagy kilónként 200 fill., kesi kilónként 60 fillér, közep kilónként 180 fillér.

Midőn ezen árakat, melyek a lakás- és élelmezésügyi bizottság legutóbbi üléséből kifolyólag állapították meg, a rendőrkapitányi hivatal a vevőközönség és a piaci árusok tudomására hozza, felhívja a vevőközönséget, hogy vásárlásaik alkalmával szigorúan ragaszkodják a fenti árak betartásához, mert ellenkező esetben a rendőrhatalóságnak a tekintetbeni jóindulatu intézkedése eredménytelen marad.

A piaci árusokat pedig figyelmeztetjük, hogy a jelenlegi helyzetet a fogyasztó közönség kizsákmányolására ki ne használják, mert felmerülő panasz esetén az 5600—1914 belügyminiszteri körrendelet értelmében bünteteni fognak.

Végül figyelmeztetnek a kereskedőket hogy a piacon viszontárúsításra vásárolniok nem szabad.

Nagyvárad, 1915 febr. 19.

Rendőrkapitányság.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Ertesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, Wolfram és egyéb izzólámpák nagy raktára legolcsóbb áron a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelés nélkül házhoz szállítjuk

Egész éjjel ügyeltes szolgálata.

Életbiztonságunk ing.

Elvállaljuk villamos világítási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Osztályok,

Élelmezés

Állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1. legrövidebb minden nagyságban.

#Szerező telefonja 55. sz.

Telefon szám 514.